

[Hartel.]

en Chance for at lægge denne Fordyrelse af Valutaprisen over paa Varen, netop fordi hans Varepris i Forvejen var oppe paa det Maksimum, som Markedet kunde bære, og enhver Købmand ved, at gaar han over det, gaar hans Omsætning tilbage, og det medfører Tab. Altsaa vilde en Forhøjelse af Vekselkursen betyde, at de Kredse af Befolkningen, som i Dag har den store Fortjeneste, Monopolgevinsten, og ikke Forbrugerne kom til at bære Tabet, og det er det, vi fra vor Side gerne vilde have fastslaaet saa stærkt, som vi kan, for at ikke den Misopfattelse, som hersker i Øjeblikket, skal føre til, at de uretfærdige Tilstande, der er, fortsætter. Hele Valutasyttemet bruges for en stor Del til at opretholde disse Tilstande, og det maa dog kunne gaa op ogsaa for den arbejdende Befolkning, at der er noget galt ved det, naar vi ser, hvorledes Millionærernes Antal vokser Aar for Aar, hvorledes der skabes store Formuer paa den ene Side, medens andre Kredse af Befolkningen kun har lige til Dagen og Vejen eller mindre end det. Jeg siger ikke dette af Misundelse, jeg misunder ingen noget, men det kan ikke være en demokratisk Politik, at der udvikler sig saadanne Tilstande under det Valutasyttem, vi har, og under den Regerings Ansvar, som siger sig at være Repræsentant for disse brede Kredse i Befolkningen.

Jeg ser nok, at der i den senere Tid er faldet Udtalelser i anden Retning. Det kan bl. a. den højtærede Landbrugsminister tale med om. Jeg har ved tidligere Lejligheder henstillet til den højtærede Handelsminister at foretage en grundig Undersøgelse af Misforholdet mellem den cif-Pris, hvortil Varerne kan købes cif Københavns Frihavn, og den Pris, de sælges til, naar de naar ud til Forbrugerne, undersøge Forskellen mellem Detailprisen og Importprisen, saa man kan se, i hvilket Led Avancen opnaas. Der er for mig ingen Tvivl om, at den i største Omfang hviler i det Led, som har Adgang til Valutaattesterne og dermed Importretten.

Alt tyder paa, at Valutasyttemet i Stedet for at støtte Kronekursen skaber et latent Kronefald, saaledes at Kronen i Virkeligheden staar over sin Kurs, men ikke respekteres i den daglige Omsætning efter denne Kurs; og det finder sit Udtryk i den urimelige Pris, hvortil Importvarerne kan stige. Men jeg forstaar af de ærede Ordførere her, at man ønsker stadig at skjule dette, føre en Strudsepolitik og stikke Hovedet i Busken over for dette Problem, eller hvad anden Grund man

kan have til, at man ikke vil se Kendsgerningerne, som de er. Derfor tager jeg mig ogsaa let de harcellerende Bemærkninger, som det ærede Medlem Hr. Rager fremsatte dels over for vort, dels over for Venstres Ændringsforslag, hvortil vort i store Træk støtter sig, kun at vi gør Skridtet fuldt ud og siger, at vi ønsker den absolut frie Valutahandel netop for at finde frem til det Leje, Kronen bør have efter Tilbud og Efterspørgsel. Jeg kunde i Tilslutning hertil ogsaa nævne, at dette, at vi fik den reelle Kurs paa Kronen, som Markedet i Virkeligheden betinger, vilde kunne gavne vore Eksportmuligheder, hvilket vilde være en yderligere Vinding.

Saa hævder man, at Valutacentralen har stor beskæftigelsesmæssig Værdi. Ja, vi har i Øjeblikket, som det er sagt af andre Ordførere her, 140 000 arbejdsløse. Hvorledes man end fortolker dette Tal, drager Fødselshyppighed og alt muligt ind under dette Spørgsmaal, er det givet, at det er et meget stort Tal, og der er Udsigt til flere, og Grunden er nærliggende, den, vi ofte har peget paa, at Landbruget mangler en Del af sin Købekraft og derfor ikke kan optræde som Køber af store Partier af de Varer, som Byernes Hovederhverv fremstiller. Det er jo forklaret naturligt ved de 2 Milliarders Formuetilbagegang, jeg omtalte før. Jeg har tidligere nævnt over for den højtærede Handelsminister, at den gamle Maksime: Naar Bonden har Penge, har alle Penge, er rigtig, og der er intet i Udviklingen, der har modbevist dette. Tværtimod har vi set Følgen af en Tilstand, hvor Bonden ingen Penge har.

I sin Tid, da de nuværende Magthavere var i Opposition, hed det over for en langt mindre Arbejdsløshed end den, vi nu har: Hænderne rækker efter Arbejde, men der er ingen, der giver dem noget; men naar vi kommer til, skal der blive godt Arbejde og god Fortjeneste for alle. Men ak, der har forandret sig meget siden da, og vi ser med Bekymring paa denne Udvikling, idet det absolut ikke er en for Samfundet heldig Tilstand, at de, som har faaet Magten, er ganske ude af Stand til at gøre noget ved et Problem, hvis Løsning de i sin Tid havde lovet skulde indtræffe hurtigt og prompte, naar de fik Magten. Men Landbrugskrisen og Arbejdsløsheden er to uadskillelige Følgesvende, og naar man ikke vil sætte ind over for Landbrugskrisen, kan man heller aldrig vente sig, at Arbejdsløshedsspørgsmaalet skal blive løst.

Jeg vil i Anledning af det, der er sagt